

**UNIVERSITATEA DE STUDII EUROPENE DIN
MOLDOVA**

**ȘCOALA DOCTORALĂ ȘTIINȚE JURIDICE ȘI
RELAȚII INTERNAȚIONALE**

Cu titlu de manuscris

CZU: 343.43:343.54(043.2)

CORSEI Andreea

**TRAFICUL DE FIINȚE UMANE - TRANSPUNEREA ȘI
IMPLEMENTAREA STANDARDELOR
INTERNAȚIONALE ȘI EUROPENE ÎN NORMATIVUL
PENAL NAȚIONAL**

554.01. Drept penal și execuțional penal

Rezumatul tezei de doctor în drept

CHIȘINĂU, 2026

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii Doctorale Științe Juridice și Relații Internaționale a Universității de Studii Europene din Moldova

Conducător științific:

Iurie SEDLEȚCHI, profesor universitar, doctor în drept

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctor:

- 1. Președinte – Valeriu CUȘNIR, profesor universitar, doctor habilitat în drept**
- 2. Conducător științific – Iurie SEDLEȚCHI, profesor universitar, doctor în drept**
- 3. Referent oficial – Tudorel TOADER, profesor universitar, doctor în drept**
- 4. Referent oficial – Svetlana PRODAN, conferențiar universitar, doctor în drept**
- 5. Referent oficial – Sergiu CERNOMOREȚ, conferențiar universitar, doctor în drept**

Susținerea publică va avea loc la data 23.03.26 ora 11.00 în ședința Comisei de susținere publică a tezei de doctor din cadrul Școlii Doctorale "Științe Juridice și Relații Internaționale" a Universității de Studii Europene din Moldova, mun. Chișinău, str. Gh. Iablocikin 2/1, Republica Moldova, sala 200A.

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Biblioteca Universității de Studii Europene din Moldova și pe pagina web a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare: (<https://anacec.md/ro/technical-staff/evaluations>).

Rezumatul a fost expeditat la data 17.02.2026

Președinte al Comisiei de susținere publică:

Valeriu CUȘNIR, profesor universitar, doctor habilitat în drept

Conducător științific:

Iurie SEDLEȚCHI, profesor universitar, doctor în drept

Autor:

CORSEI Andreea

© Corsei Andreea, 2026

CUPRINS:

1. Reperele conceptuale ale cercetării	4
2. Conținutul tezei	15
3. Concluzii generale și recomandări	23
4. Bibliografie selectivă.....	32
5. Lista publicațiilor la tema tezei	34
6. Adnotare	42

1. REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța problemei propuse spre cercetare.

Prezenta lucrare are ca obiect analiza unui fenomen care a suscitat interesul gândirii juridice încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, și anume traficul de ființe umane, concept examinat dintr-o perspectivă multiaspectuală, în accepțiune științifică, juridico-penală, transnațională și criminologică.

Prin natura sa juridică, infracțiunea de trafic de ființe umane se înscrie în categoria infracțiunilor transnaționale, a căror incriminare în legislațiile penale ale statelor europene este fundamentată pe o politică penală preventivă comună, construită pe baza protocoalelor euro-regionale și internaționale care consacră standarde incriminatorii unitare.

Crizele profunde traversate, cu precădere, de statele din spațiul ex-sovietic au plasat societatea în fața unor probleme noi și complexe, pentru care soluțiile nu sunt nici simple, nici imediate. Dintre acestea, traficul de ființe umane se evidențiază nu doar prin amploarea și dinamica sa, ci și prin consecințele grave generate de un fenomen cu profunde implicații ale criminalității organizate. În cazul Republicii Moldova, stat apărut pe harta politică a Europei în urmă cu 35 de ani, ca urmare a destrămării fostei URSS, problematica traficului de ființe umane se manifestă cu o intensitate ce depășește adesea capacitatea mecanismelor interne de protecție socială.

În acest context, se impune a sublinia că, în vederea asigurării unei dezvoltări sociale, politice și economice independente, Republica Moldova și-a elaborat și implementat politica penală, în special în domeniile ce vizează protecția drepturilor omului, în concordanță cu tendințele de codificare și armonizare a normelor internaționale în materie.

Codul penal al Republicii Moldova a consacrat pentru prima dată răspunderea penală pentru faptele de trafic prin Legea din 9 aprilie 1997, prin introducerea art. 113¹ – „Vânzarea și traficul de copii”.

Ulterior, în luna iunie 2001, a fost introdus art. 113², care a stabilit răspunderea penală pentru traficul de ființe umane.

La data de 12 iunie 2003 a intrat în vigoare noul Cod penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18.04.2002, care, în Capitolul III intitulat „Infracțiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei”, reglementează infracțiunile de trafic de ființe umane (art. 165), privațiune ilegală de libertate (art. 166), sclavie și condiții similare sclaviei (art. 167), precum și munca forțată (art. 168), iar în Capitolul VII ...

În Capitolul VII al Codului penal al Republicii Moldova, intitulat „Infracțiuni contra familiei și a minorilor”, sunt incriminate traficul de copii

(art. 206), scoaterea ilegală a copiilor din țară (art. 207), precum și proxenetismul (art. 220).

Datele statistice relevă că, în anul 2018, în Republica Moldova, în domeniul tragerii la răspundere penală a traficantilor de persoane, cu precădere în faza de urmărire penală, au fost înregistrate la nivel național 191 de infracțiuni din categoria traficului de ființe umane. Dintre acestea, 154 de infracțiuni au vizat traficul de ființe umane, iar 37 – traficul de copii. Analiza activității de depistare a infracțiunilor aferente fenomenului TFU pentru anul 2018 indică o creștere de aproximativ 20% a cazurilor de trafic de ființe umane (art. 165 CP RM) față de perioada analogică a anului 2017, concomitent cu o diminuare de circa 31% a cazurilor de trafic de copii (art. 206 CP RM), evoluție determinată de intensificarea eforturilor autorităților, de sporirea calității investigațiilor și a acțiunilor procesuale întreprinse.

Totodată, în anul de referință, au fost finalizate cu rechizitoriu și expediate spre examinare în fond instanțelor de judecată 83 de cauze penale, un număr comparabil cu cel din anul precedent (85 de cauze), dintre care 60 de cauze au avut ca obiect infracțiunea de trafic de ființe umane, iar 23 – infracțiunea de trafic de copii.

Analiza practicii judiciare pentru anul 2018 în materia infracțiunilor de trafic de ființe umane și trafic de copii relevă că instanțele de judecată au pronunțat, în perioada de referință, un total de 59 de sentințe, dintre care 40 de sentințe în cauze privind traficul de ființe umane, vizând 56 de inculpați, și 19 sentințe în cauze privind traficul de copii, în privința a 30 de inculpați.

Din numărul total de persoane condamnate, 34 de persoane au fost recunoscute vinovate de comiterea infracțiunii de trafic de ființe umane, iar 25 de persoane – de comiterea infracțiunii de trafic de copii. Pedepse privative de libertate au fost aplicate față de 32 de persoane în cauzele de trafic de ființe umane și față de 24 de persoane în cauzele de trafic de copii.

În ceea ce privește sancțiunile aplicate pentru infracțiunile prevăzute la art. 165 și art. 206 CP RM, s-a constatat că, în cazul inculpaților condamnați la pedeapsa închisorii, durata privării de libertate a variat între 3 ani și 4 luni și 20 de ani.

Este de menționat că, în două cazuri de trafic de ființe umane (alin. (1) art. 165 CP RM) și într-un caz de trafic de copii (alin. (1) art. 206 CP RM), instanțele au dispus condamnarea la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării acesteia. Toate aceste sentințe au fost contestate de procuror, fiind solicitată aplicarea unor pedepse mai aspre, corespunzătoare gravității faptelor comise.

În Capitolul VII al Codului penal al Republicii Moldova, intitulat „Infrațiuni contra familiei și a minorilor”, sunt incriminate traficul de copii (art. 206), scoaterea ilegală a copiilor din țară (art. 207), precum și proxenetismul (art. 220).

Datele statistice relevă că, în anul 2018, în Republica Moldova, în domeniul tragerii la răspundere penală a traficantilor de persoane, cu precădere în faza de urmărire penală, au fost înregistrate la nivel național 191 de infracțiuni din categoria traficului de ființe umane. Dintre acestea, 154 de infracțiuni au vizat traficul de ființe umane, iar 37 – traficul de copii. Analiza activității de depistare a infracțiunilor aferente fenomenului TFU pentru anul 2018 indică o creștere de aproximativ 20% a cazurilor de trafic de ființe umane (art. 165 CP RM) față de perioada analogică a anului 2017, concomitent cu o diminuare de circa 31% a cazurilor de trafic de copii (art. 206 CP RM), evoluție determinată de intensificarea eforturilor autorităților, de sporirea calității investigațiilor și a acțiunilor procesuale întreprinse.

Totodată, în anul de referință, au fost finalizate cu rechizitoriu și expediate spre examinare în fond instanțelor de judecată 83 de cauze penale, un număr comparabil cu cel din anul precedent (85 de cauze), dintre care 60 de cauze au avut ca obiect infracțiunea de trafic de ființe umane, iar 23 – infracțiunea de trafic de copii.

Analiza practicii judiciare pentru anul 2018 în materia infracțiunilor de trafic de ființe umane și trafic de copii relevă că instanțele de judecată au pronunțat, în perioada de referință, un total de 59 de sentințe, dintre care 40 de sentințe în cauze privind traficul de ființe umane, vizând 56 de inculpați, și 19 sentințe în cauze privind traficul de copii, în privința a 30 de inculpați.

Din numărul total de persoane condamnate, 34 de persoane au fost recunoscute vinovate de comiterea infracțiunii de trafic de ființe umane, iar 25 de persoane – de comiterea infracțiunii de trafic de copii. Pedepse privative de libertate au fost aplicate față de 32 de persoane în cauzele de trafic de ființe umane și față de 24 de persoane în cauzele de trafic de copii.

În ceea ce privește sancțiunile aplicate pentru infracțiunile prevăzute la art. 165 și art. 206 CP RM, s-a constatat că, în cazul inculpaților condamnați la pedeapsa închisorii, durata privării de libertate a variat între 3 ani și 4 luni și 20 de ani.

Este de menționat că, în două cazuri de trafic de ființe umane (alin. (1) art. 165 CP RM) și într-un caz de trafic de copii (alin. (1) art. 206 CP RM), instanțele au dispus condamnarea la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării acesteia. Toate aceste sentințe au fost contestate de procuror, fiind solicitată aplicarea unor pedepse mai aspre, corespunzătoare gravității faptelor comise.

În vederea asigurării continuității investigațiilor financiare paralele, concomitent cu aplicarea pedepselor față de inculpați, în perioada de raport instanțele de judecată au dispus măsuri de confiscare, în condițiile art. 106 și art. 106¹ din Codul penal al Republicii Moldova, asupra bunurilor provenite din infracțiuni sau utilizate la comiterea infracțiunilor din categoria traficului de persoane. Astfel, în opt cauze penale a fost aplicată confiscarea specială a bunurilor, valoarea estimativă a acestora depășind suma de 1.350.000 lei, incluzând automobile, echipamente informatice și sume bănești.

În ceea ce privește dinamica și tendințele fenomenului traficului de ființe umane, în anul 2018, la nivel național au fost identificate 305 victime adulte ale traficului de ființe umane (comparativ cu 201 victime în anul 2017) și 60 de victime minore ale traficului de copii (față de 48 de victime în anul 2017). Raportat la anul precedent, se constată o creștere cu aproximativ 35% a numărului victimelor adulte identificate și cu circa 20% a numărului victimelor copii, evoluție determinată de intensificarea eforturilor autorităților naționale în domeniul prevenirii și identificării victimelor, de consolidarea capacităților specialiștilor și de sporirea calității investigațiilor și a acțiunilor procesuale.

Din numărul total de 365 de victime identificate ale traficului de ființe umane, au beneficiat de asistență specializată 79 de persoane, dintre care 60 adulți și 19 minori, ceea ce reprezintă aproximativ 22% din totalul victimelor. Numărul relativ redus al victimelor asistate este explicat, în principal, prin lipsa de interes manifestată de unele victime sau prin refuzul acestora de a beneficia de măsurile de protecție și asistență oferite, aspect influențat inclusiv de dimensiunea de gen, având în vedere că bărbații au constituit aproximativ 55% din totalul victimelor identificate.

În ceea ce privește traficul transnațional, în perioada de referință s-au constatat anumite modificări ale destinațiilor externe ale fenomenului, materializate prin apariția unor noi state de destinație, precum Slovacia, Spania, Irlanda și Portugalia, concomitent cu dispariția altora, cum ar fi Elveția și Regatul Unit.

Principala formă de exploatare a victimelor adulte o constituie exploatarea prin muncă, care a reprezentat 78,7% din totalul victimelor identificate în anul 2018, dintre care 80,4% au fost bărbați și 19,6% femei. Exploatarea victimelor adulte în scop sexual a înregistrat o diminuare de aproximativ 10% comparativ cu anul precedent.

În cazul minorilor, forma predominantă de exploatare identificată a fost exploatarea în scop sexual, care a constituit 68,3% din totalul victimelor minore identificate în anul 2018, dintre care 92,7% au fost fete și 7,3% băieți. Totodată, exploatarea copiilor în scop de muncă a cunoscut o creștere semnificativă, de 29,4% față de anul precedent, fiind identificați 58,8% fete și 41,2% băieți.

Analiza datelor statistice prezentate fundamentează actualitatea și necesitatea unei cercetări științifice aprofundate și pluridisciplinare a obiectului investigației – infracțiunea de trafic de ființe umane – abordată într-o perspectivă nouă, care evidențiază dimensiunea complexă și dinamică a fenomenului. Această abordare permite valorificarea transformărilor normative generate de implementarea standardelor juridice regionale și internaționale, care sprijină activitatea legiuiturului național și contribuie, în mod suplimentar, la perfecționarea cadrului normativ intern, având ca finalitate consolidarea capacității statului de a identifica și aplica instrumentele juridice adecvate pentru combaterea și eradicarea acestui flagel social deosebit de periculos.

Scopul tezei de doctorat constă în evaluarea cadrului juridico-penal privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane prin mijloacele dreptului penal, precum și în elaborarea unui fundament științific corespunzător exigențelor actuale ale normelor de incriminare a acestei infracțiuni, orientat spre eficientizarea practicii de aplicare a dreptului penal în domeniul combaterii traficului de ființe umane. Pe parcursul întregii lucrări este analizată modalitatea în care standardele universale și regionale în materia combaterii traficului de ființe umane sunt transpuse și realizate în ordinea juridică a Republicii Moldova.

Scopul enunțat a determinat direcțiile de cercetare, care au fost dezvoltate prin realizarea următoarelor **obiective**:

- examinarea stadiului actual al conceptualizării infracțiunii de trafic de ființe umane, prin analiza nivelului de cunoaștere în domeniu în Republica Moldova și în România;
- realizarea unei analize comparative și evolutive a incriminării traficului de ființe umane;
- efectuarea unei analize juridico-penale a infracțiunii de trafic de ființe umane și evaluarea compatibilității cadrului normativ prin elucidarea elementelor și subelementelor constitutive ale acesteia;
- delimitarea componenței infracțiunii de trafic de ființe umane de componențele infracțiunilor adiacente sau conexe;
- evaluarea compatibilității cadrului normativ intern în materia incriminării și combaterii traficului de ființe umane cu standardele universale și regionale aplicabile;
- identificarea și soluționarea teoretică a problemelor ce vizează combaterea traficului de ființe umane prin mijloacele dreptului penal, ținând cont de specificul perioadei actuale și de situația criminogenă din Republica Moldova;
- elaborarea, în baza rezultatelor cercetării științifice, a unor recomandări privind armonizarea reglementărilor naționale în materia calificării traficului de ființe umane cu standardele Uniunii Europene.

Pentru realizarea scopului și a obiectivelor propuse, au fost utilizate metode de cercetare specifice investigațiilor științifice în domeniul științelor juridice. Cercetarea se bazează pe analiza doctrinei, a legislației naționale și străine, a tratatelor internaționale relevante și a practicii judiciare în domeniul examinat.

În acest sens, cercetarea complexă a obiectului tezei de doctorat a fost posibilă prin aplicarea următoarelor **metode de cercetare**:

- metoda analizei istorice, utilizată pentru examinarea evoluției izvoarelor formale de drept, naționale și internaționale, în materia incriminării și prevenirii traficului de ființe umane, precum și pentru analiza evoluției conceptului de „trafic de ființe umane”;
- metoda analizei logice (analiza deductivă și inductivă), aplicată constant pe parcursul lucrării în vederea formulării propriei viziuni asupra noțiunilor și conceptelor analizate, precum și pentru deducerea raționamentelor juridice utilizate de autoritățile competente în calificarea infracțiunii de trafic de ființe umane;

- metoda analizei comparative, utilizată cu incidență majoră pentru examinarea răspunderii penale pentru traficul de ființe umane în Republica Moldova și România, precum și pentru evaluarea compatibilității cadrului normativ național cu standardele internaționale în domeniu;
- metoda statistică, folosită pentru evidențierea dimensiunii cantitative și calitative a fenomenului traficului de ființe umane la nivel național și internațional;
- metoda prospectivă, aplicată în vederea identificării tendințelor de evoluție ale fenomenului traficului de ființe umane și utilizată, totodată, pentru formularea recomandărilor finale ale cercetării.

Ipoteza de cercetare.

Abordarea infracțiunii de trafic de ființe umane dintr-o perspectivă nouă în doctrina juridico-penală autohtonă oferă premisele necesare pentru:

- aplicarea răspunderii penale pentru traficul de ființe umane prin raportare la noile forme de traficare a victimelor, determinate de evoluțiile și realitățile sociale actuale;
- fundamentarea științifică a gradului de compatibilitate a prevederilor legislației penale a Republicii Moldova cu dispozițiile tratatelor internaționale și ale dreptului Uniunii Europene în domeniul investigat.

Deși, la nivel legislativ, în Republica Moldova au fost implementate numeroase standarde internaționale și regionale relevante, dezvoltarea și consolidarea măsurilor preventive cu caracter penal în domeniul combaterii traficului de ființe umane rămâne una dintre prioritățile esențiale ale politicii de prevenire a criminalității transnaționale. Eficientizarea continuă a legislației penale, astfel încât normele de incriminare să fie apte să acopere noile modalități infracționale de traficare, constituie o provocare constantă pentru toate statele europene, indiferent de nivelul lor de dezvoltare.

De la intrarea în vigoare a Codului penal al Republicii Moldova din anul 2002, au fost elaborate mai multe lucrări științifice consacrate problematicei prevenirii și combaterii traficului de ființe umane prin mijloace juridico-penale. Printre lucrările de referință se numără cercetările realizate de Ștefănoaia M. privind reglementarea răspunderii pentru infracțiunile de trafic de persoane în dreptul comparat, studiile lui Vidacu M. și Dolea I. dedicate combaterii traficului de ființe umane din perspectiva dreptului material și

procesual, teza de doctorat a lui Ostavciuc D. referitoare la aspectele procesual-penale și tacticile criminalistice privind cercetarea traficului de copii, precum și numeroase articole științifice semnate de Brînză S., Tănase A., Stati V., Nastas A. și alți autori.

Deși aceste lucrări abordează infracțiunea de trafic de ființe umane dintr-o perspectivă juridico-penală și analizează mecanismele de prevenire și combatere a acesteia, infracțiunea este examinată, în majoritatea cazurilor, fragmentar, iar problematica infracțiunii complexe și a infracțiunilor conexe este tratată doar tangențial, atât la nivel național, cât și internațional. Aceste constatări evidențiază existența unor perspective semnificative de aprofundare teoretică și justifică necesitatea realizării unei cercetări comprehensive în domeniu.

În pofida numărului considerabil de studii dedicate traficului de ființe umane, se impune reevaluarea conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute la art. 165 Cod penal al Republicii Moldova, în vederea soluționării următoarelor probleme:

1. armonizarea legislației penale în materie cu standardele Uniunii Europene, în acord cu aspirațiile de integrare europeană ale Republicii Moldova;
2. compatibilizarea normei de incriminare prevăzute la art. 165 CP RM cu standardele constituționale de calitate a legii penale;
3. soluționarea unor dificultăți practice privind încadrarea juridică a faptelor de trafic de ființe umane;
4. formularea unor propuneri de perfecționare a art. 165 CP RM, în vederea eficientizării politicii represiv-penale de prevenire a acestui flagel social periculos.

În mod particular, se evidențiază necesitatea armonizării legislației penale ca răspuns la noile forme de traficare generate de dezvoltarea accelerată a mijloacelor informaționale și de contextul geopolitic actual, inclusiv conflictul armat din Ucraina, care a exercitat un impact semnificativ asupra amplificării și diversificării fenomenului traficului de ființe umane.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute.

Prezenta lucrare constituie o investigație multidimensională a fenomenului traficului de ființe umane, iar noutatea sa științifică rezidă în fundamentarea unor rezultate orientate spre armonizarea legislației penale a

Republicii Moldova cu standardele internaționale universale și regionale, în special cu cele ale Uniunii Europene, în domeniul prevenirii penale a traficului de ființe umane. Cercetarea propune o abordare integrată, care valorifică atât dimensiunea normativă, cât și pe cea conceptuală și aplicativă a incriminării acestei infracțiuni.

Printre principalele elemente de **noutate științifică** se evidențiază următoarele:

1. În raport cu natura sa juridică, infracțiunea de trafic de ființe umane este calificată ca infracțiune transnațională, a cărei incriminare în legislațiile penale ale statelor europene, inclusiv în cea a Republicii Moldova, se întemeiază pe o politică penală preventivă comună, construită pe baza protocoalelor euro-regionale și internaționale ce consacră standarde incriminatorii unitare.
2. Politica penală punitivă a Republicii Moldova în materia prevenirii penale a traficului de ființe umane este analizată prin prisma unei diferențieri clare a răspunderii penale și, implicit, a individualizării legale a pedepselor aplicabile pentru traficul de persoane adulte, diferențiere care reflectă gradul sporit de pericol social al faptelor incriminate.
3. Elementul material al infracțiunii de trafic de ființe umane este evidențiat ca având un caracter complex, fiind constituit din acțiuni-scop și acțiuni-mijloc alternative. Pentru existența conținutului juridic al infracțiunii și pentru probarea activității infracționale, se impune stabilirea factuală a unei acțiuni-scop realizate prin intermediul unei acțiuni-mijloc, acestea reflectând, în cumul, elementul esențial al exploatării victimelor supuse traficului.
4. Sub aspectul laturii subiective, infracțiunea de trafic de ființe umane este încadrată în categoria infracțiunilor cu scopuri speciale alternative, inerente conținutului constitutiv. Aceste scopuri nuanțează forma exploatării persoanei și, implicit, gradul de prejudiciabilitate al infracțiunii, iar determinarea lor este indispensabilă pentru încadrarea juridică a faptei în temeiul art. 165 Cod penal al Republicii Moldova.
5. Delimitarea infracțiunii de proxenetism față de infracțiunea de trafic de ființe umane se fundamentează pe elementul constrângerii, specific exclusiv celei din urmă. Acest element rezultă din două semne definitorii ale traficului de ființe umane: acțiunea-mijloc de comitere a faptei și scopul exploatării sexuale comerciale sau al

exploatării prin prostituție, care lipsesc din conținutul infracțiunii de proxenetism.

Problema științifică importantă soluționată în cadrul cercetării constă în argumentarea științifică a premiselor de armonizare și de monitorizare a procesului de implementare a standardelor internaționale și europene în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane prin mijloacele dreptului penal. Aceasta include, în mod special, clarificarea și identificarea semnelor constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane, demers care contribuie la consolidarea ansamblului mecanismelor antitrafic și la sporirea calității actului de justiție penală.

Semnificația teoretică a lucrării

Prezenta teză propune o abordare teoretică nouă a traficului de ființe umane, fundamentată pe opinii și teze argumentate științific de autor, care, integrate în contextul doctrinar existent, sunt apte să contribuie la consolidarea doctrinei penale naționale în domeniu. Dimensiunea teoretică a cercetării se bazează pe o analiză amplă și diversificată a surselor doctrinare relevante, ceea ce a permis realizarea unei examinări critice, multidimensionale a problematicii investigate. Relevanța teoretică a lucrării rezidă, totodată, în formularea unor soluții teoretico-practice susceptibile de a fi valorificate în procesul de prevenire și combatere a infracțiunilor de trafic de ființe umane.

Importanța teoretică a cercetării constă în faptul că lucrarea oferă un studiu sistematizat și riguros documentat, care propune soluții teoretico-practice privind calificarea juridică a infracțiunii de trafic de ființe umane.

De asemenea, teza evidențiază o serie de probleme actuale și de perspectivă ce pot apărea în practica aplicării normei penale, precum și posibile modalități adecvate de soluționare a acestora.

Valoarea aplicativă a lucrării.

Rezultatele cercetării și concluziile teoretice formulate pot fi valorificate în procesul de perfecționare a cadrului legislativ în domeniul dreptului penal, în special în materia combaterii traficului de ființe umane. Totodată,

concluziile și recomandările sintetizate în lucrare pot constitui, sub anumite aspecte, temeiuri pentru îmbunătățirea legislației penale naționale. În același timp, rezultatele investigației științifice pot fi utile în procesul de revizuire și dezvoltare a curriculumurilor universitare la disciplina drept penal, în elaborarea cursurilor, manualelor universitare, precum și a altor lucrări științifice, articole sau monografii consacrate problematicii traficului de ființe umane.

Aprobarea și implementarea rezultatelor științifice.

Concepțiile și concluziile de bază ale tezei au fost expuse și diseminate prin conținutul mai multor lucrări științifice, constituind, în același timp, subiectul unor referate prezentate la conferințele științifice naționale și internaționale, precum și la ședințele Catedrei de Drept Public a Universității de Studii Europene din Moldova, în perioada 2020-2026, totalizând un număr total de 85 lucrări științifice dintre care: 3 lucrări didactice: **CORSEI Andreea**, ȘTEFĂNOAIA Mariana-Alina, *Teste-grilă pentru examene de an, licență și intrare în profesiile juridice. Drept penal*. Partea generală, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1247-4, București, 2023, 240 pagini; **CORSEI Andreea**, Drept penal general:Aspecte generale, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1671-7, București, 2025, 165 pagini , **CORSEI Andreea**, Drept penal general:Partea generală, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1663-2, București, 2025, 126 pagini, 2 lucrări de specialitate: **CORSEI Andreea**,*Traficul de ființe umane - transpunerea si implementarea standardelor internationale si europene in normativul penal national al Republicii Moldova*, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1695-3, București, 2025, 283 pagini, **CORSEI Andreea**, *Agresivitatea între știință și contemporan*, Editura George Tofan, ISBN: 978-606-625-054-2, Suceava, 2012, 112 pagini, **80** articole publicate în reviste și materialele conferințelor internaționale, agreate de ANACEC; publicații în culegerile manifestărilor științifice incluse în alte baze de date acceptate de către ANACEC în Republica Moldova și de către CNADTCU în România; dintre care **2** articole în publicație indexată **SCOPUS**, **1 articol WEB** . Rezultatele științifice formulate în prezenta lucrare au fost diseminate în cadrul mai multor activități de formare la subiectul reglementării traficului de ființe umane. Aceste rezultate pot fi verificate și confirmate chiar si accesând Google Academic Scholar unde puteți vedea și citările aferente lucrărilor mele. La acest moment se află date către publicare încă **2** articole în reviste indexate BDI, **2** indexate SCOPUS și unul WOS.

2. Conținutul tezei

Capitolul I "ANALIZA MATERIALELOR ȘTIINȚIFICE ȘI A CADRULUI NORMATIV ÎN REGLEMENTAREA TRAFICULUI DE PERSOANE" cuprinde aspecte definitorii privind conceptul analizat în lucrare. Fenomenul de trafic de ființe umane este analizat în contextul cercetărilor doctrinare semnate de autori autohtoni, autori români, codificărilor internaționale, dreptului primar și celui derivat al Uniunii Eu. Traficul de persoane reprezintă una dintre manifestările sclaviei moderne, constituind o gravă atingere adusă demnității ființei umane și, în mod implicit, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. În consecință, prevenirea și combaterea traficului de ființe umane se circumscriu unui domeniu de interes major atât pentru instituțiile statului, cât și pentru actorii nestatali, care, prin cooperare, contribuie la edificarea unor parteneriate funcționale pe întreg parcursul reacției sociale față de acest fenomen periculos. Această cooperare se manifestă în toate etapele procesului antitrafic, de la elaborarea normelor juridice naționale și internaționale, la implementarea efectivă a acestora, precum și la reprimarea eficientă a conduitei infracționale prin intermediul unor instrumente juridice și instituționale special concepute în acest scop, precum legislația Republicii Moldova și cea a României.

Astfel, în **secțiunea 1.1. "Analiza materialelor științifice referitoare la infracțiunea de trafic de ființe umane"** am constatat că fenomenul traficului ființelor umane prin impactul tot mai pronunțat asupra relațiilor sociale, economice, politice, naționale și internaționale devine un factor destabilizator și demoralizator de proporții. Prin natura sa transnațională traficul de ființe umane impune cooperarea statelor în vederea consolidării capacităților organelor de aplicare a legii întru a asigura o reacție promptă și adecvată la provocările apărute în acest sens. Structurile internaționale astăzi elaborează standarde comune, dar statelor le revine o anumită marjă în vederea elaborării mecanismului național prin care va fi sporită eficiența standardelor internaționale. Adoptarea/adaptarea cadrului normativ intern tradițional este realizată cu participarea extinsă a mediului științific care poate oferi expertiza cea mai potrivită în acest sens.

Printre cercetătorii care au abordat problematica infracțiunii de trafic de ființe umane respectiv trafic de persoane ce constituie tema de cercetare a prezentei teze, enumerăm autorii: X. Ulianovski, Al. Barbăneagră, Gh. Alecu, T. Carpov, V. Moraru, I. Dolea, R. Cojocaru, O. Rotari, V. Berliba, Al. Mariș, T. Popovici, Gh. Ulianovschi, S. Brânză, V. Stati, N. Ursu, A. Tănase, V. Cușnir, Nastas A., Gh. Botnaru, V. Bujor, O. Bejan, I. Ciobanu, Vidaicu M.,

V. Volcinski, V. Grosu, V. Budeci ș.a. (Republica Moldova); M. Dobrinioiu, Ghe. Mateuț, V. Dobrinioiu, M. Gorunescu, I. Pascu, I. Chiș, C. Păun, N. Neagu, M. C. Sinescu, N. Ștefăroi, V. Petrescu, E. Onu, A. Dublea, S. Luca, D. Iovu, R. D. Tărniceriu, B.L. Gafta, C. Luca, R. A., M. A. Hotca, Al. Boroii (România);

Analiza modului în care doctrina de specialitate din Republica Moldova și România abordează infracțiunea de trafic de ființe umane relevă, ca tendință generală, faptul că autorii se limitează fie la formularea unor aprecieri de ordin general privind compatibilitatea reglementărilor internaționale cu normele interne în materia incriminării traficului de ființe umane, fie la simple trimiteri formale la instrumente juridice internaționale, fără a realiza o analiză concretă și aprofundată a modalităților efective de transpunere și implementare a prevederilor supranaționale în legislațiile naționale ale statelor.

În secțiunea 1.2. "Analiza cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane" În momentul în care au demarat negocierile privind aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, în condițiile realizării screeningului la capitolul "Justiție, libertate și securitate" unde se acordă o atenție sporită aspectelor privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane în Republica Moldova, se impune fundamentarea științifică a politicii penale a Guvernului în vederea asigurării armonizării cadrului legal cu reglementările Uniunii Europene în domeniu. Originalitatea prezentei investigații rezidă în realizarea în premieră în doctrina națională a unui studiu științific pluridisciplinar, profund de compatibilitate a legislației penale a Republicii Moldova cu prevederile tratatelor internaționale, directivelor europene în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane.

În urma examinării prevederilor actelor internaționale în domeniul prevenirii și reprimării traficului de ființe umane considerăm că în general acesta se prezintă ca fiind consecvent, prezentând reacții potrivite la provocările iscate din tendințele evoluției fenomenului analizat.

Totodată, cât privește legislația națională a Republicii Moldova, este necesar să constatăm că legiuitorul și-a constituit sistemul de reglementări juridice inspirat fiind integral din prevederile Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special a femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. Această abordare, absolut justificată pentru începutul anilor 2000, la moment este depășită și necesită a fi revăzută în lumina procesului inițiat de aderare la Uniunea Europeană.

Capitolul II "CARACTERIZAREA JURIDICO-PENALĂ A TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE" este dedicat analizei juridico – penale a infracțiunii, elementele constitutive a infracțiunii de trafic de ființe umane, formele agravante ale infracțiunii de trafic de ființe umane.

Astfel, din **secțiunea 2.1. "Accepțiuni privind traficul de ființe umane"** deducem că fenomenul traficului de ființe umane este prezent în istoria civilizației umane începând cu perioada sclavagistă și de-a lungul timpurilor a îmbrăcat forme deghizate, esența rămânând, însă, neschimbată și constituind întotdeauna acțiuni ce aduc atingere gravă demnității umane.

Secțiunea 2.2. "Elemente și semne constitutive ale traficului de ființe umane" conține o prezentare structurată a polemicilor doctrinare, a reglementărilor normative cu referire la obiectul juridic și obiectul material al infracțiunii traficului de ființe umane, latura obiectivă de trafic de ființe umane, latura subiectivă a infracțiunii de trafic de ființe umane, subiectul infracțiunii de trafic de ființe umane, formele agravante ale infracțiunii de trafic de ființe umane.

În urma analizei materialului științific examinat și a cadrului normativ comparat, se poate conchide că, atât în Codul penal al Republicii Moldova, cât și în Codul penal al României, sancționarea traficului de ființe umane reprezintă o preocupare constantă a legiuitorului. Această preocupare s-a concretizat într-un cadru normativ complex, configurat în concordanță cu criteriile și standardele europene și internaționale privind prevenirea și combaterea acestui fenomen.

Codul penal al Republicii Moldova incriminează fapta la art. 165 sub denumirea de **trafic de ființe umane**, în timp ce Codul penal al României utilizează sintagma **trafic de persoane**, reglementată la art. 210, prima distincție dintre cele două sisteme juridice fiind, așadar, de ordin terminologic, la nivelul denumirii marginale a infracțiunii.

În pofida diferențelor de formulare, definițiile traficului de ființe umane consacrate în cele două legislații păstrează aceeași idee fundamentală, vizând recrutarea, captarea sau supunerea unei persoane prin mijloace coercitive ori abuzive, în scopul constrângerii acesteia la desfășurarea unor activități sau al valorificării sale prin exploatare.

Sub aspectul obiectului juridic, având în vedere caracterul complex al faptei de trafic de ființe umane, se constată că obiectul juridic special al infracțiunii prezintă, la rândul său, o structură complexă, fiind susceptibil de divizare în obiect juridic special principal, obiect juridic secundar și obiect material. Infracțiunea de trafic de ființe umane aduce atingere relațiilor sociale care ocrotesc libertatea persoanei, aceasta nefiind limitată exclusiv la libertatea fizică, ci incluzând și libertatea psihică, în sensul excluderii oricărei influențe ilicite exercitate prin constrângere sau manipulare, menite să determine modificarea conduitei individului.

Studierea obiectului infracțiunii de trafic de ființe umane permite cunoașterea sistemului de valori ocrotite de către dreptul penal și relevă politica penală cu privire la apărarea anumitor valori sociale considerate drept valori fundamentale ale statului de drept.

Libertatea persoanei este concepută ca o valoare socială ocrotită de legea penală inerentă persoanei fizice, care într-o societate civilizată nu poate constitui obiectul vreunei afaceri.

În cazul traficului de ființe umane, este vorba de vinovăție sub formă de intenție directă. Deci persoana, traficanțul, care a săvârșit infracțiunea era conștient de faptul că acțiunea (inacțiunea) ei poartă un caracter prejudiciabil, că ea a prevăzut urmările prejudiciabile și dorește survenirea lor.

Marja de apreciere ce revine autorităților naționale în realizarea obligațiilor pozitive urmare a ratificării tratatelor internaționale în domeniul reprimării și pedepsirii traficului de ființe umane se exprimă în esență prin acțiunile întreprinse de legiuitorul moldav în adaptarea continuă a cadrului normativ pentru asigurarea măsurilor eficiente în lupta împotriva acestui flagel periculos. Completarea recentă a prevederilor art. 165 CP RM cu circumstanța agravantă -comiterea infracțiunii din motive de prejudecată este o dovadă elocventă în acest sens.

Capitolul 3 „TRAFICUL DE FIINȚE UMANE ȘI INFRAȚIUNI OMOGENE“ conține o analiză comparativă infracțiunilor de trafic, traficul de migranți, proxenetismul, prostituția atât din perspectiva prescripțiilor normative naționale, cât și în lumina tratatelor internaționale în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. Au fost identificate clar disparitățile între infracțiunile analizate.

În secțiunea 3.1. **”Infracțiuni conexe traficului de ființe umane. Abordări definitorii ”** am stabilit că termenul de „trafic de ființe umane” este frecvent confundat cu traficul de migranți și, de asemenea, traficul de ființe umane în scopul exploatarei sexuale este confundat cu prostituția. Se

consideră necesar ca pentru o mai bună înțelegere a fenomenului, să fie făcută distincția clară între cele trei concepte.

Secțiunea 3.2. "Traficul de ființe umane și traficul de migranți (organizarea migrației ilegale)" permite deducerea tezei că în pofida faptului că organizarea migrației ilegale și traficul de ființe umane împărtășesc cauze, caracteristici și modele similare, acestea sunt diferențiate prin distincții juridice precise.

Pe de-o parte, infracțiunea de trafic de migranți, de asemenea, cunoscută și sub numele de organizarea migrației ilegale este o infracțiune care încalcă legile naționale și normele juridice internaționale legate de frontieră. Pe de altă parte, traficul de ființe umane este o infracțiune împotriva persoanei, deoarece încalcă drepturile fundamentale ale omului.

În secțiunea 3.3. **"Traficul de ființe umane și prostituția"** am concluzionat că distincția dintre infracțiunea de trafic de persoane în scopul exploataării sexuale ori practicării prostituției și cea de proxenetism se exprimă în obiectele juridice generice diferite ale celor două incriminări, cu alte cuvinte fiind adusă atingere valorilor sociale diferite, și anume, la comiterea traficului de ființe umane este compromisă apărarea dreptului la libertatea de voință și acțiune a persoanei, iar în cazul proxenetismului sunt afectate bunele moravuri în relațiile de conviețuire socială și de asigurare licită a mijloacelor de existență.

Secțiunea 3.4. "Delimitarea infracțiunii de trafic de ființe umane și proxenetism" și analiza ce se conține în această unitate de conținut au permis formularea concluziei că între infracțiunea de trafic de persoane pe de o parte, și infracțiunile de proxenetism, prostituție există numeroase asemănări, dar și multe deosebiri, ceea ce a condus, în special în jurisprudență, la o serie de interpretări, creându-se astfel o practică judiciară neunitară în această materie.

Analiza diferențelor existente între traficul de persoane și celelalte infracțiuni conexe permite o delimitare riguroasă a sferei de incidență a fiecărei incriminări și contribuie la realizarea unei încadrări juridice corecte a faptelor, asigurând astfel aplicarea unitară și coerentă a legii penale.

Capitolul 4 "COMPATIBILITATEA PREVEDERILOR DE COOPERARE INTERNAȚIONALĂ ÎN PREVENIREA ȘI COMBATerea FENOMENULUI TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE" conține o analiză a atribuțiilor structurilor internaționale universale și regionale având atribuții în domeniu. La fel sunt analizate programele și acțiunile realizate în materia combaterii traficului de ființe umane la scară supranațională europeană.

Secțiunea 4.1. ”Aspecte și referințe ale protocoalelor euro-regionale și internaționale actuale asupra combaterii criminalității de trafic”

Datele statistice privind traficul de ființe umane rămân în continuare alarmante. Cauzele care favorizează dezvoltarea acestui fenomen sunt multiple, iar modalitățile de manifestare ale traficului de ființe umane se află într-un proces constant de diversificare. Ca reacție la aceste evoluții, comunitatea internațională a instituit o varietate de mecanisme de răspuns, atât instituționalizate, cât și neinstituționalizate, de natură universală și regională, cu caracter permanent sau temporar, având ca obiectiv prevenirea și combaterea acestui fenomen deosebit de periculos.

La nivel global sunt desfășurate acțiuni consecvente orientate spre eradicarea traficului de ființe umane. Sub egida Organizației Națiunilor Unite au fost promovate multiple inițiative care au condus la elaborarea și adaptarea cadrului normativ internațional în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. Totodată, a fost dezvoltat un cadru instituțional apt să răspundă prompt amenințărilor din acest domeniu, prin intermediul comisiilor specializate, al conferințelor internaționale, al procedurilor speciale de monitorizare, precum și prin constituirea unor structuri de cooperare polițienească internațională.

În acest context, se constată că inițiativele adoptate la nivel universal sunt preluate, aprofundate și implementate la nivel regional european de către principalele organizații interguvernamentale, precum Consiliul Europei, Uniunea Europeană, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, precum și în cadrul proceselor regionale de cooperare.

Pentru Republica Moldova, stat relativ tânăr în arhitectura politică europeană, devine imperativă consolidarea capacității instituțiilor de aplicare a legii în domeniul combaterii traficului de ființe umane, inclusiv prin extinderea și diversificarea participării la programe de cooperare internațională și regională.

Conținutul secțiunea 4.2. ”Cooperarea judiciară europeană în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane” permite deducerea ”bunelor practici” în vederea uniformizării elaborării și aplicării legislației în domeniul investigat.

Am estimat oportun să insistăm asupra cadrului normativ al Uniunii Europene în vederea stabilirii standardelor în abordarea aspectelor de drept

material și drept procedural al infracțiunii de trafic de ființe umane. Or, într-o formă instituționalizată de cooperare interstatală, întemeiată pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, cum este Uniunea Europeană, este imperioasă crearea instrumentarului juridic adecvat și eficient în sensul realizării obiectivelor fixate de actele constitutive ale organizației.

Pentru realizarea obiectivelor Uniunii Europene fixate în actele constitutive ale organizației, a fost adoptată inclusiv Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înclocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului.

Fiind un act obligatoriu, Directiva creează la adresa statelor membre ale Uniunii Europene obligații pozitive inclusiv în materia reglementării naționale a infracțiunii de trafic de ființe umane. În această ordine de idei, Directiva prevede că exploatarea activităților de cerșit, inclusiv folosirea la cerșit a unei persoane traficate dependente, se încadrează în definiția traficului de ființe umane doar atunci când sunt întrunite toate elementele care caracterizează munca sau serviciul forțat. În lumina jurisprudenței relevante în domeniu, valabilitatea oricărui posibil consimțământ al persoanei de a presta o astfel de muncă sau un astfel de serviciu ar trebui evaluată de la caz la caz. Cu toate acestea, atunci când este vorba de un copil, niciun posibil consimțământ al acestuia nu ar trebui considerat vreodată valabil. ... Definiția include, de asemenea, traficul de ființe umane în scopul prelevării de organe, care constituie o încălcare gravă a demnității umane și a integrității fizice a persoanelor, precum și alte activități, cum ar fi adopția ilegală sau căsătoria forțată, în măsura în care acestea prezintă elementele constitutive ale traficului de persoane.

Directiva 2011/36 se referă și la armonizarea sancțiunilor penale. Atunci când infracțiunea este săvârșită în anumite circumstanțe, de exemplu împotriva unei victime deosebit de vulnerabile, sancțiunea ar trebui să fie mai severă. Persoanele deosebit de vulnerabile ar trebui să includă cel puțin toți copiii. Alți factori de care s-ar putea ține seama în momentul stabilirii gradului de vulnerabilitate al unei victime includ, de exemplu, posibila existență a unei sarcini, sexul, starea de sănătate, un eventual handicap. Atunci când infracțiunea este deosebit de gravă, de exemplu în situația în care viața victimei a fost pusă în pericol sau în cazul în care infracțiunea a implicat săvârșirea unor acte grave de violență, cum ar fi tortura, folosirea forțată a unor medicamente sau droguri, violul sau alte forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, sau a adus prejudicii deosebit de grave victimei, acest lucru ar trebui să fie, de asemenea, reflectat prin aplicarea unei

sancțiuni penale mai severe. În cadrul executării pedepsei, s-ar putea ține seama de gravitatea infracțiunii comise.

La momentul începerii negocierilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, constată Comisia Europeană, Moldova are un anumit nivel de pregătire în implementarea acquis-ului UE privind lupta împotriva crimei organizate. Au fost înregistrate unele progrese, inclusiv lupta împotriva criminalității financiare și recuperarea activelor. Moldova și-a asumat angajamente repetate și a făcut progrese în lupta împotriva traficului de arme, droguri, traficului de ființe umane și traficului de migranți. A adoptat în decembrie 2022 o nouă strategie sectorială de dezvoltare privind prevenirea și combaterea crimei organizate pentru perioada 2022-2025, pentru a sprijini punerea în aplicare a strategiei integrate de afaceri interne (2022-2030), care a fost adoptată în septembrie 2022.

Secțiunea 4.3 - Acquis-ul comunitar și armonizarea legislației penale a Republicii Moldova în materia combaterii traficului de ființe umane

Deși cadrul legislativ național existent oferă, în linii generale, instrumentele necesare pentru activitatea autorităților competente, în perspectiva integrării europene se impune transpunerea deplină în ordinea juridică internă a Directivei 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protecția victimelor acestuia. O asemenea abordare ar permite realizarea obiectivului apropierei legislației penale naționale de acquis-ul comunitar încă din etapa de preaderare, consolidând eficiența mecanismelor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane. Totodată, armonizarea cu acquis-ul comunitar nu se reduce la o simplă transpunere normativă, ci presupune consolidarea capacității instituționale și asigurarea unei aplicări efective a normelor penale în practică. În acest sens, persistă provocări legate de coerența circumstanțelor agravante, de sancționarea implicării funcționarilor publici și de garantarea unei protecții reale a victimelor pe parcursul întregului proces penal, aspecte care trebuie abordate în mod sistematic pentru a transforma armonizarea formală într-una substanțială.

Prin urmare, acquis-ul comunitar constituie nu doar un reper normativ extern, ci și un instrument de modernizare a dreptului penal al Republicii Moldova, în special în materia combaterii traficului de ființe umane. Aproximarea de standardele europene contribuie la consolidarea statului de drept, la eficientizarea cooperării judiciare internaționale și la crearea unui cadru penal apt să răspundă adecvat provocărilor generate de criminalitatea organizată transnațională, confirmând caracterul dinamic și evolutiv al normei penale în acest domeniu.

3. CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

În contextul marilor schimbări geopolitice, economice și sociale cu care se confruntă în prezent comunitatea internațională, criminalitatea a căpătat noi valențe, extinzându-și aria de cuprindere și sfera de activitate la cote alarmante, motiv de îngrijorare pentru majoritatea statelor lumii și în mod deosebit cele ale căror economii se află în proces de tranziție, dată fiind vulnerabilitatea sistemelor legislative și fragilitatea instituțiilor democratice.

În cadrul prezentei teze de doctorat, drept rezultat al cercetărilor efectuate au fost fundamentate următoarele rezultate științifice, congruente cu scopurile și sarcinile trasate în introducerea lucrării:

- 1) clarificarea și caracterizarea subelementelor obiective și subiective ale traficului de ființe umane;
- 2) armonizarea prevederilor penale naționale referitoare la traficul de ființe umane cu standardele internaționale universale;
- 3) identificarea trăsăturilor delimitative dintre traficul de ființe umane și infracțiunile conexe/omogene;
- 4) formularea unor propuneri de *lege ferenda* susceptibile de a contribui la perfecționarea incriminării privind traficul de ființe umane.

Printre cele mai importante **concluzii cu caracter general** care rezultă din prezentul studiu menționăm următoarele:

1. Atât în literatura de specialitate din România, în cea din Republica Moldova problematicei privind traficul de ființe umane respectiv traficul de persoane i s-a acordat o atenție deosebită, iar materialele științifice publicate la tema prezentului studiu sunt multiple și elocvente. Cercetarea materialelor științifice cu privire la traficul de ființe umane respectiv traficul de persoane, pune un accent deosebit pe reglementarea infracțiunilor amintite în legislația penală a Republicii Moldova și a României în accepțiunea art. 165 CP RM și art. 210 CP al României. (Secțiunea 1.1).

2. Politica penală punitivă a Republicii Moldova în domeniul prevenirii penale a traficului de persoane este raționalizată pe o diferențiere netă a răspunderii penale și, implicit, a individualizării legale a pedepselor penale aplicabile pentru infracțiunea de traficare a persoanelor adulte (traficul de ființe umane – art. 165 CP RM) și cea de traficare a copiilor (art. 206 CP RM). (Secțiunea 1.2).

3. Infracțiunea de traficare a ființelor umane este o infracțiune transnațională a cărei incriminare în legislațiile penale ale statelor europene, inclusiv a Republicii Moldova, este fundamentată pe o politică penală preventivă comună bazată pe protocoalele euro-regionale și internaționale care definesc standarde incriminatorii unice.

4. Analiza juridico-penală a elementelor constitutive ale infracțiunilor de trafic de ființe umane din legislația penală Republicii

Moldova și a traficului de persoane din legislația română demonstrează o abordare apropiată a legislațiilor penale, urmare a ratificării Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. Atât legislația penală specială a României prin legea nr.678/2001, cât și codurile penale ale celor două state incriminează și sancționează infracțiunile privind traficul de ființe umane respectiv traficul de persoane. (Secțiunile 1.2. și 2.1).

5. Reușind din corelația intrinsecă existentă între obiectul juridic generic și cel special al infracțiunii, s-a demonstrat că obiectul juridic special principal al infracțiunii de trafic de ființe umane este format dintr-un fascicul de relații sociale referitoare la libertatea fizică a persoanei, înțeleasă ca libertate de voință și de acțiune, atribut inerent ființei umane, ocrotit de legea penală și incompatibil, prin natura sa, cu orice formă de constrângere, subordonare sau exploatare a persoanei (Secțiunile 2.2.1 și 2.3).

6. Obiectul juridic special secundar îl constituie totalitatea relațiilor sociale conexe privind libertatea psihică, integritatea fizică și psihică, sănătatea, inviolabilitatea și libertatea sexuală, demnitatea și viața persoanei, precum și alte valori sociale adiacente, a căror lezare nu este inevitabilă, dar devine posibilă sau chiar necesară în funcție de modalitatea concretă de realizare a activității infracționale și de formele de constrângere ori violență utilizate asupra victimei (Secțiunile 2.2.1 și 2.2.5).

7. Latura obiectivă a infracțiunii de trafic de ființe umane se caracterizează printr-o structură juridico-penală complexă, exprimată prin realizarea uneia dintre acțiunile principale – n recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea victimei – însoțite de cel puțin una dintre modalitățile adiacente prevăzute expres de art. 165 CP al Republicii Moldova, această îmbinare de elemente conferind infracțiunii un caracter complex, determinat de pluralitatea actelor materiale, a mijloacelor de constrângere și a etapelor succesive ale activității infracționale (secțiunea 2.2).

8. Latura obiectivă a infracțiunii de trafic de ființe umane se caracterizează printr-o structură juridico-penală complexă, exprimată prin realizarea uneia dintre acțiunile principale – recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea victimei – însoțite de cel puțin una dintre modalitățile adiacente prevăzute expres de art. 165 CP al Republicii Moldova, această îmbinare de elemente conferind infracțiunii un caracter complex, determinat de pluralitatea actelor materiale, a mijloacelor de constrângere și a etapelor succesive ale activității infracționale (secțiunea 2.2.2).

9. Acțiunile adiacente, realizate prin aplicarea violenței ori amenințarea cu aplicarea acesteia, prin răpire, prin sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, prin ținerea în servitute, prin amenințarea cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei sau altor persoane fizice ori juridice, prin înșelăciune, precum și prin abuz de poziție de vulnerabilitate ori abuz de putere, inclusiv prin coruperea persoanei care deține controlul asupra victimei, *relevă mecanismul concret de constrângere și subordonare a victimei, obligatoriu de stabilit la încadrarea juridică a traficului de ființe umane, evidențiind caracterul progresiv și plurifazic al activității infracționale* (secțiunea 3.1).

10. Complexitatea laturii obiective determină caracterul complex de unitate infracțională a traficului de ființe umane, care, deși are natură formală și se consideră consumată din momentul săvârșirii acțiunii principale, presupune un mecanism infracțional plurifazic și interdependent, în care fiecare act material contribuie la realizarea scopului de subordonare și exploatare a persoanei (secțiunile 2.2 și 2.2.2).

11. Latura subiectivă a infracțiunii de trafic de ființe umane se caracterizează prin vinovăție sub forma intenției directe și speciale, reflectând atitudinea psihică conștientă a făptuitorului față de fapta săvârșită și rezultatul urmărit, în sensul că acesta prevede și urmărește realizarea actelor materiale în vederea exploatării victimei, condiția *mens rea* fiind satisfăcută prin existența voinței orientate spre subordonarea și valorificarea persoanei în scop ilicit (secțiunea 2.3).

12. Caracterul special al intenției rezultă din scopul obligatoriu al infracțiunii – exploatarea persoanei – care nu necesită realizarea efectivă a exploatării, fiind suficientă manifestarea voinței de a supune victima unor forme precum munca sau serviciile forțate, sclavia ori practici similare, exploatarea sexuală, prelevarea de organe sau țesuturi, folosirea în activități criminale, cerșetorie, conflicte armate ori alte forme de valorificare abuzivă, ceea ce conferă laturii subiective un conținut complex, dominat de finalitatea urmărită și de orientarea deliberată a conduitei infracționale (secțiunea 3.2).

13. Traficul de ființe umane se delimitează de traficul de migranți prin aceea că reprezintă o infracțiune contra persoanei, caracterizată prin dobândirea controlului asupra victimei prin constrângere sau abuz și prin intenția specială de exploatare, în timp ce organizarea migrației ilegale constituie o infracțiune contra statului și regimului de frontieră, având ca scop exclusiv facilitarea intrării ori șederii ilegale contra folos material, cu consimțământ, de regulă, nealterat și fără suprimarea libertății persoanei, ceea ce face ca scopurile celor două infracțiuni să fie incompatibile (secțiunile 3.1, 3.2, 3.3.3.4).

14. Criteriul decisiv de delimitare dintre traficul de ființe umane și proxenetism constă în calitatea consimțământului și finalitatea faptei: traficul implică vicierea sau suprimarea voinței prin constrângere ori abuz în scop de exploatare, pe când proxenetismul presupune determinarea sau profitarea de pe urma prostituției în condițiile existenței unei alternative reale pentru persoană, astfel încât trecerea de la influențare la constrângere și control exploatare atrage calificarea faptei ca trafic, nu proxenetism (secțiunea 3.4).

15 . Studiul realizat în materia compatibilității reglementărilor naționale privind traficul de ființe umane cu standardele internaționale în domeniu demonstrează transpunerea plenară a prevederilor Protocolului din 15 noiembrie 2000 privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale. Cu toate acestea, sunt semnalate deficiențele ce însoțesc procesul de realizare a prevederilor tratatului internațional. (Secțiunea 4.2).

16.Acquis-ul comunitar reprezintă un reper esențial în procesul de armonizare a legislației penale a Republicii Moldova în materia combaterii traficului de ființe umane, promovând un model de convergență funcțională orientat spre protecția drepturilor fundamentale și combaterea criminalității transnaționale grave. Deși Uniunea Europeană nu impune o uniformizare completă a dreptului penal național, standardele sale minime au influențat substanțial configurarea cadrului normativ intern, în special sub aspectul definirii infracțiunii, al sancțiunilor aplicabile și al protecției victimelor.

Armonizarea cu acquis-ul comunitar presupune nu doar alinierea formală a normelor penale, ci și asigurarea aplicării lor efective în practică, ca expresie a obligațiilor pozitive ale statului. În acest sens, apropierea Republicii Moldova de standardele europene contribuie la consolidarea statului de drept, la eficientizarea politicilor penale și la integrarea progresivă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție.(secțiunea 4.3).

În legătură cu investigațiile întreprinse în cadrul lucrării de față, venim cu un următoare **recomandări** care pot fi luate în considerație la perfecționarea legislației, cu precădere a legislației penale:

a) pentru legislația Republicii Moldova:

1. Având în vedere amplificarea riscurilor de trafic de ființe umane în contextul conflictelor armate și al crizelor umanitare generate de acestea, se recomandă completarea art. 165 alin. (3) Cod penal al Republicii Moldova prin introducerea unei circumstanțe agravante distincte care să vizeze săvârșirea infracțiunii prin exploatarea situațiilor de război sau a consecințelor directe ale acestora. O asemenea intervenție legislativă ar permite reflectarea unei politici penale proactive, adaptate realităților

geopolitice actuale, și ar asigura o protecție penală sporită categoriilor de persoane aflate într-o stare de vulnerabilitate extremă.

De *lege ferenda*, se propune instituirea unei circumstanțe agravante care să sancționeze în mod diferențiat traficul de ființe umane comis prin profitarea de situațiile de conflict armat, inclusiv în raport cu persoanele afectate de conflictul armat din Ucraina sau alte zone de conflict armat. O astfel de reglementare ar contribui la consolidarea funcției preventive și represive a normei penale, ar permite o individualizare mai justă a pedepsei în raport cu pericolul social concret al faptei și ar favoriza alinierea cadrului normativ național la standardele internaționale și europene privind combaterea traficului de ființe umane în situații de criză.

2. Este oportună modificarea cât mai curând posibil a Legii nr. 105 din 16 mai 2008 cu privire la protecția martorilor și a altor participanți la procesul penal a Republicii Moldova, precum și elaborarea și implementarea unui mecanism viabil de aplicare a acesteia, întrucât instituțiile care se ocupă oficial de protecția martorilor sunt fie nereformate, fie activează greoi când se ajunge la aplicarea prezentelor prevederi legale blocându-se totul, însă cea mai gravă problemă a organelor de drept din Republica Moldova este scurgerea de informații. Astfel: *„Divulgarea informației despre persoana protejată, despre identitatea reală ori alte date despre aceasta precum și manipularea sau intimidarea acesteia să constituie infracțiune”*, chiar dacă unele dintre aceste aspecte le regăsim în legislația actuală la art 316 CP RM. Este necesar ca în permanență să urmărim armonizarea legislației naționale cu cea internațională, în materie.

3. Este necesar a opera modificări în dispozițiile unor articole din Codul penal, care reglementează infracțiuni înrudite cu cele referitoare la traficul de ființe umane (art. 220 „Proxenetismul”, art. 302 „Organizarea cerșetoriei ilegale”), în vederea limitării posibilității lucrătorilor organelor de drept de a interpreta și califica eronat actele infracționale de traficare a persoanelor ca fapte de proxenetism sau organizare a cerșetoriei ilegale.

4. În vederea realizării obiectivului de armonizare a legislației naționale cu aquis-ul Uniunii Europene în calitate, condiționat de aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, se recomandă transpunerea plenară în ordinea juridică națională a Directivei 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din data de 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului.

b) pentru legislația României:

1. Completarea art. 210 C.p. român din 2009 cu alineatul (3) având următorul conținut: „Victima traficului este absolvită de răspundere penală pentru infracțiunile presupunând utilizarea de documente false sau pentru

infrapecuniile prevăzute de legislația în materie de prostituție sau imigrație, săvârșite de ea în legătură cu această calitate procesuală. Această prevedere nu se referă la infracțiunile pe care victima traficului le-a săvârșit sau la a căror săvârșire a participat de bunăvoie”. O completare similară recomandăm pentru alin. (4) art. 211 C.p. român din 2009 și pentru alin. (2) art. 16 al Legii României nr. 678/2001.

2. Modificarea dispoziției de la alin. (2) art. 210 și de la alin. (3) art. 211 C.p. român din 2009, astfel încât fraza „consimțământul persoanei victima a traficului nu constituie cauză justificativă” să fie substituită prin fraza „consimțământul ori cunoștința victimei sau a persoanei care deține controlul asupra victimei pentru ca victima să fie traficată ori exploatată nu constituie cauză justificativă”. O modificare similară recomandăm pentru art. 16 al Legii României nr. 678/2001, modificare care să-și găsească locul într-un alineat aparte - alineatul (1).

3. Modificarea dispoziției de la lit. e) art. 182 C.p. român din 2009, astfel încât în locul sintagmei „prelevarea de organe în mod ilegal” să fie inclusă sintagma „prelevarea organelor, țesuturilor sau celulelor”. O modificare similară recomandăm pentru lit. d) alin. 2 art. 2 al Legii României nr. 678/2001.

4. Este necesar să se stabilească prin lege că victima este cea care are dreptul final să decidă dacă dorește să se constituie sau nu ca martor într-un alt proces penal; în luarea acestei decizii victima trebuie asistată de o persoană independentă și calificată (reprezentanți ai ONG-urilor, lucrători/asistenți sociali etc.), fără presiuni și cu o evaluare inițială a riscului.

Susțin necesitatea ca decizia finală în ceea ce privește să se constituie sau nu ca martor într-un alt proces penal, să aparțină în totalitate victime, deoarece așa cum reiese și din unele spețe, au fost cazuri, neplăcute în care datorită obligativității calității de martor a dus la sinuciderea persoanei ce trebuia audiate cu calitatea de martor, aceasta fiind supusă unui stres prea mare din punct de vedere psihologic.

Așa cum și în alte state europene se pune accent mai întâi pe protejarea, reabilitarea victimei, ar trebui respectată dorința acesteia și ar trebui armonizată legislația în acest sens.

5. Având în vedere procesul de apropiere a Republicii Moldova de acquis-ul comunitar și importanța consolidării Spațiului de Libertate, Securitate și Justiție, se impune aprofundarea armonizării legislației penale naționale în materia combaterii traficului de ființe umane, nu doar la nivel normativ, ci și la nivelul aplicării efective a normei penale. În acest sens, se recomandă consolidarea art. 165 Cod penal al Republicii Moldova printr-o revizuire sistematică a circumstanțelor agravante și a mecanismelor de

protecție a victimelor, în vederea asigurării unei coerențe sporite cu standardele europene și internaționale.

În contextul armonizării legislației penale a Republicii Moldova cu acquis-ul comunitar în materia combaterii traficului de ființe umane, se recomandă perfecționarea cadrului normativ de incriminare, cu accent pe consolidarea conținutului art. 165 Cod penal al Republicii Moldova. În acest sens, se impune o revizuire sistematică a elementelor constitutive ale infracțiunii, în special a circumstanțelor agravante și a formelor de exploatare prevăzute de lege, în vederea asigurării unei coerențe sporite cu standardele europene și internaționale. De asemenea, este oportună o clarificare legislativă a noțiunilor utilizate în norma de incriminare, precum „vulnerabilitate”, „exploatare” sau „dependență”, astfel încât aplicarea normei penale să fie predictibilă și uniformă. O astfel de abordare ar contribui la întărirea caracterului efectiv și disuasiv al incriminării traficului de ființe umane, la diferențierea clară față de infracțiunile conexe și la consolidarea protecției penale a valorilor fundamentale ale persoanei, în acord cu exigențele acquis-ului comunitar.

Problema științifică fundamentală soluționată în cadrul prezentei cercetări constă în fundamentarea teoretică și argumentarea științifică a necesității armonizării continue și a monitorizării efective a procesului de implementare a standardelor internaționale și europene în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane prin mijloace de drept penal. Demersul științific a avut ca punct central analiza modului în care aceste standarde sunt transpuse și aplicate în legislația penală națională, cu accent pe identificarea și clarificarea semnelor constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane, ca element esențial pentru delimitarea corectă a acesteia față de infracțiunile conexe.

Prin cercetarea realizată a fost evidențiat faptul că armonizarea legislației penale nu poate fi redusă la o simplă preluare formală a normelor europene, ci presupune un proces complex de adaptare conceptuală și normativă, orientat spre creșterea calității incriminării și asigurarea unei aplicări uniforme a normei penale. În acest sens, au fost argumentate premisele necesare pentru îmbunătățirea formulării semnelor constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane, astfel încât acestea să corespundă exigențelor de claritate, previzibilitate și eficiență impuse de standardele Uniunii Europene și de jurisprudența relevantă în domeniu.

Totodată, cercetarea a demonstrat că o definiție riguroasă a elementelor constitutive ale infracțiunii de trafic de ființe umane contribuie

în mod direct la consolidarea ansamblului mecanismelor antitrafic, prin facilitarea identificării corecte a faptelor, a responsabilizării autorilor și a protecției efective a victimelor. Ridicarea standardelor de calitate ale normei de incriminare are un impact direct asupra creșterii prestanței și eficienței actului de justiție penală, reducând riscul practicilor judiciare neunitare și sporind capacitatea sistemului penal de a răspunde adecvat fenomenului traficului de ființe umane.

În concluzie, rezultatele cercetării relevă faptul că armonizarea legislației penale naționale cu standardele Uniunii Europene în materia traficului de ființe umane reprezintă nu doar o obligație asumată de Republica Moldova în cadrul parcursului său european, ci și o condiție esențială pentru consolidarea statului de drept și pentru asigurarea unui act de justiție penală coerent, eficient și orientat spre protecția reală a valorilor fundamentale ale persoanei.

Planul de cercetare științifică de perspectivă include următoarele aspecte:

1. **Specificul măsurilor de prevenire a infracțiunilor de trafic de ființe umane**, cu accent pe rolul normei penale în reducerea vulnerabilităților sociale și economice, precum și pe funcția preventivă generală și specială a sancțiunilor penale.
2. **Tehnici speciale de investigare a infracțiunilor de trafic de ființe umane**, analizate din perspectiva limitelor și garanțiilor impuse de drepturile fundamentale, în contextul combaterii criminalității organizate transnaționale.
3. **Particularitățile probatoriului penal privind traficul de ființe umane**, inclusiv dificultățile specifice în dovedirea laturii subiective, a raportului de exploatare și a stării de vulnerabilitate a victimelor.
4. **Răspunderea penală a participanților la infracțiunea de trafic de ființe umane**, cu accent pe formele de participație penală, rolul structurilor criminale organizate și delimitarea față de infracțiunile conexe.
5. **Circumstanțele agravante și atenuante ale infracțiunii de trafic de ființe umane**, inclusiv analiza oportunității extinderii acestora în raport cu noile realități sociale și geopolitice, precum situațiile de conflict armat și criză umanitară.
6. **Protecția penală a victimelor traficului de ființe umane**, din perspectiva obligațiilor pozitive ale statului și a rolului normei de incriminare în asigurarea unei protecții reale și efective.

7. **Armonizarea legislației penale naționale cu standardele internaționale și europene** în materia combaterii traficului de ființe umane, cu evidențierea limitelor și perspectivelor de dezvoltare a cadrului normativ intern.
8. **Impactul criminalității organizate transnaționale asupra evoluției infracțiunii de trafic de ființe umane**, precum și adaptarea politicilor penale la noile forme de manifestare ale fenomenului infracțional.

4. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Airapetean A., Corsei A., International Legal Framework Regarding Human Trafficking. In: Acta Universitatis Danubius Vol. 18, No. 3/2022, ISSN: 1844-8062, pp. 124-136.
2. Bejan O., Butnaru Gh., „Traficul de ființe umane”, Ed. „Pontos”, Chișinău, 2002, p. 38.
3. Bejan, O. Corupția: noțiune, prevenire și contracarare. Chișinău: AȘM, 2007. 136 p.
4. Brînză S., Stati V., Drept penal. Partea specială. Vol. I. Chișinău: Firma Editorial-Poligrafică „Tipografia centrală”. 2011. 1062 p. p. 39-58
5. Corsei A., The Problem of Human Trafficking Continues in the 21st Century. In: Acta Universitatis Danubius. Vol. 18, No. 1/2022. ISSN 1844-8062 pp. 160-172.
6. Cușnir V., Traficul de ființe umane: termeni și definiții de uz. În: Prevenirea și combaterea crimelor transnaționale: Probleme teoretice și practice (Traficul de ființe umane, terorismul, spălarea de banilor, traficul ilicit de droguri și armament), Materialele Conferinței Științifico.-practice internaționale, 6-7 oct. 2005, pp. 17-22. . 18
7. Dobrinioiu V., Hotca M. A., Gorunescu M., Dobrinioiu M., Pascu I., Chiș I., Păun C., Neagu N., Sinescu M. C., Noul Cod penal comentat. Partea specială. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Universul Juridic. 2014.
8. Kartusch A. Reference guide for Anti-Trafficking Legislative Review with Particular Emphasis on South Eastern, Warsaw: OSCE, pag. 3, 2000, p. 57
9. King, L. (2009) International Law and Human Trafficking,, Human Rights & Human Welfare: Vol. 9: Iss. 1, Article 32. <https://digitalcommons.du.edu/hrhw/vol9/iss1/32>
10. Lascu I. Incriminări privind traficul de persoane. În: Revista de Drept Penal nr. 3/2002, p. 65.
11. Nastas, A. Specifics of Human Trafficking Crime Investigation. ADJURIS – International Academic Publisher, Bucharest, Paris 2023.104 p. ISBN 13:978-606-95862-4-2 p. 6
12. Nastas, A. Delimitarea traficului de ființe umane de unele infracțiuni conexe (Practica și legislația Republicii Moldova). In: Revista Universul Juridic nr. 5, mai 2022, pp. 122-134

13. Ostavciuc D. Aspecte procesual-penale și tactici criminalistice privind cercetarea traficului de copii. Teză de doctor. Chișinău. 2015.
14. Ragar, N, Du bon usage de la traite des êtres humains. Controverses autour d'un problème social et d'une qualification juridique. Genèses, 2007/1 n° 66, p.69-89. DOI : 10.3917/gen.066.0069. URL : <https://shs.cairn.info/revue-geneses-2007-1-page-69?lang=fr>.
15. Rotari, O. Criminologie. Chișinău: ULIM. 2011. 890 p.
16. Roux S., Lutter contre la traite des êtres humains : une analyse comparative de l'action publique de la France et des Pays-Bas. Thèse de doctorat. Bodeaux, 12/04/2023 <https://theses.fr/2023BORD0100>
17. Spînu (Dumneanu), L., Ștefănoaia, M. Cazuistica traficului de ființe umane. In: Integrare prin cercetare și inovare.: Științe juridice , Ed. Vol.1, 28-29 septembrie 2016, Chișinău. Chisinau, Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2016, Vol.1, SJ, pp. 80-83. ISBN 978-9975-71-815-8. P. 308
18. Tănase, A. Delimitarea traficului de ființe umane de unele infracțiuni adiacente. In: Revista științifică a Universității de Stat din Moldova, 2011, nr. 3(43). pp. 221-236.
19. Tănase, A. Infracțiunea de trafic de ființe umane (art.165 C.pen. RM): obiectul juridic, obiectul material, victima. In: Revista Națională de Drept, Nr. 9-10, 2010 p. 54
20. Udriou M., Constantinescu V. Noul Cod penal. Codul penal anterior. Prezentare comparativă. Observații. București: Hamangiu. 2014. 541 p.
21. Ulianoschi, Gh., Curmei, I., Subiectul și latura subiectivă a infracțiunii de constrângere de a face declarații. In: Revista Națională de Drept Nr. 2, 2016 p. 28
22. Vidaicu M., Dolea I., Combaterea traficului de ființe umane (Drept material și Drept procesual). Nova Imprim. Chișinău, 2009. ISBN 978-9975-9792-4-5 187 p. p. 8

5. LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI

ale dnei **Andreea CORSEI**

Doctorand, Universitatea de Studii Europene din Moldova

1. Cărți de specialitate

1.1. CORSEI Andreea, ȘTEFÂNIOAIA Manana-Alina, Teste-grilă pentru examene de an, licență și intrare în profesiile juridice Drept penal Partea generală. Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1247-4, București, 2023, 240 pagini.

1.2. CORSEI Andreea, Traficul de fiinte umane - transpunerea si implementarea standardelor internationale si europene in normativul penal national al Republicii Moldova, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1695-3, București, 2025, 283 pagini

1.3. CORSEI Andreea, Drept penal general:Aspecte generale, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1671-7, București, 2025, 165 pagini

1.4. CORSEI Andreea, Drept penal general:Partea generăla, Editura Universul Juridic, ISBN 978-606-39-1663-2, București, 2025, 126 pagini

2. Articol in reviste științifice

2.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS

2.2.1. Catan A., Antoci A., Lîsî C., Popescu P., Corsei A. The Role of the European Court of Human Rights in the formation of the Procedures of Criminal Prosecution in Moldova. În: Pakistan Journal of Criminology, Vol. 16, No. 03, July—September 2024, p. 805-820. (0,97 c.a.), <https://doi.org/10.62271/pjc.16.3.805.820>;

2.2.2. CORSEI Andreea, Legal Education – A Need of Young People in Contemporary Society, articol publicat în Revista Românească pentru Educație Multidimensională ISSN: 2066-7329 | e-ISSN: 2067-9270, Abstracting & Indexing | Clarivate Analytics - Web of Science (WoS); EBSCO; Google Scholar; ICI Journals Master List - Index Copernicus; Ideas RePeC; Econpapers; Socionet; CEEOL; Philpapers; KVK; WorldCat; CrossRef; J-GATE 2025, Volume 17, Issue 2, pages: 874-889| <https://doi.org/10.18662/rrem/17.2/1009> Submitted: May 15, 2025| <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/7390/5215>

2.2. În reviste din alte baze de date acceptate de către ANACEC (cu indicarea bazei de date)

2.2.1. CORSEI, Andreea. *The Problem of Human Trafficking Continues in the 21st Century.* În: Acta Universitatis Danubius Juridica, Vol. 18. No. 1/2022. pp. 160-172, ISSN: 2065-3891 <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDJ/article/view/1848/2157>;

2.2.2. CORSEI, Andreea. Romania and Human Rights according to European Regulations. În Acta Universitatis Danubius Juridica. Vol. 18, No. 2/2022, ISSN: 2065-3891 <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDJ/article/view/1860>;

2.2.3. CORSEI, Andreea. International Legal Framework Regarding Human Trafficking. În: Acta Universitatis Danubius Juridica, Vol. 18, No. 3/2022. ISSN: 2065-3891, [AUDJ/article/view/2122](https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDJ/article/view/2122);

2.2.4. CORSEI, Andreea. The European Investigation Order instrument of International Judicial Cooperation in Criminal Matters. În: Acta Universitatis Danubius Juridica. Vol. 17. No. 1/2021, ISSN: 2065-3891;

2.2.5. MARÎȚ, Alexandru, ȘARGU, Lilia, CORSEI, Andreea. *The impact of the use of information technologies (ict) on minors and children through online sexual abuse and exploitation.* În: Euromentor Journal Studies About Education, Volume XIII, No 1/March 2022. pp 66-90;

2.2.6. CORSEI, Andreea, „*Juvenile Delinquency*” — articol la International Scientific Conference- Exploration, Education and Progress in the Third Millennium, The moral, Religious and Legal Values — The Necessary Liaison of the Rule of Law, ediția a 15-a, 12-13 Mai 2023, Galați, pp. 9-16. ISSN 2668-4810;

2.2.7. CORSEI, Andreea. ȘTEFĂNOAIA, Manana-Alina. „*The Plea Agreement - in the Light of the Code of Criminal Procedure*” - articol publicat în Anuarul Universității „Petre Andrei” din Iași. Fascicula Drept, Științe Economice, Științe Politice, 24.05.2023. pp. 107-117, ISSN-L 2601-7008; CORSEI Andreea, *Mandatul european de arestare – analiză generală*, articol publicat în Revista Universul Juridic Revistă lunară de doctrină și jurisprudență | ISSN 2393-3445, februarie 2025

Link - <https://revista.universuljuridic.ro/mandatul-european-de-arestare-analiza-general/>

Detalii - Revista este indexată în bazele de date internaționale: HeinOnline, EBSCO

2.2.8. CORSEI Andreea, *Artificial intelligence and criminal law: challenges, opportunities and perspectives*, articol publicat în Journal LEGAL AND ADMINISTRATIVE STUDIES Year XXIV, No. 1 (32) – 2025 e-ISSN: 2344-6900 ISSN-L: 1583-0772, pp. 83-92.

Link https://upit.ro/document/308882/ilas_1_2025.pdf

Detalii - Currently the proceeding is electronically published by C.H.Beck Publishing House Bucharest and indexed in SSRN, CEEOL și WORLDCAT

2.2.9. CORSEI Andreea, *Respect for fundamental rights during the criminal prosecution phase: european standards and romanian PRACTICE*, articol publicat în Revista Valahia University LAW STUDY, volume XLV (45), ISSUE 1, 2025, pp. 133-142.

Link - <https://www.analefsj.ro/ro/> Detalii - Revista este în evidența CNCIS la categoria B, cod 661 și cotate în baze de date internaționale: EBSCO Publishing, CEEOL, Index Copernicus, WorldCat, având pagina proprie de web indexată în motorul de căutare cu acoperire internațională Google: www.analefsj.ro

2.2.10. CORSEI Andreea, *Volunteering as a form of social responsibility and civic involvement: legal and ethical dimensions*, articol publicat în Revista Valahia University LAW STUDY, volume XLV (45), ISSUE 1, 2025, pp. 90-99.

Link - <https://www.analefsj.ro/ro/>

Detalii - Revista este în evidența CNCIS la categoria B, cod 661 și cotate în baze de date internaționale: EBSCO Publishing, CEEOL, Index Copernicus, WorldCat, având pagina proprie de web indexată în motorul de căutare cu acoperire internațională Google: www.analefsj.ro

2.2.11. CORSEI Andreea, *Algoritmii de Scoring Penal: Etică, Legalitate și Impact asupra Libertății Individuale*, articol publicat în Revista Universul Juridic, Revistă lunară de doctrină și jurisprudență | ISSN 2393-3445, iulie, 2025. - <https://revista.universuljuridic.ro/algoritmii-de-scoring-penal-etica-legalitate-si-impact-asupra-libertatii-individuale/>

Detalii – Revista este indexată în bazele de date internaționale: HeinOnline, EBSCO

2.2.12. CORSEI Andreea, *Evoluția istorică a mandatului de arestare internațional între tradiție juridică și necesitate modernă*, articol publicat în Revista Universul Juridic Revistă lunară de doctrină și jurisprudență | ISSN 2393-3445, august 2025.

Link - <https://revista.universuljuridic.ro/evolutia-istorica-a-mandatului-de-arestare-international-intre-traditie-juridica-si-necesitate-moderna/> Detalii – Revista este indexată în bazele de date internaționale: HeinOnline, EBSCO

2.2.13. CORSEI Andreea, *Fenomenul bullying-ului în școli: cauze și efecte sociale*, Revista Universul Juridic Revistă lunară de doctrină și jurisprudență | ISSN 2393-3445, iunie, 2025. <https://revista.universuljuridic.ro/fenomenul-bullying-ului-in-scoli-cauze-si-efecte-sociale/>

Detalii – Revista este indexată în bazele de date internaționale: HeinOnline, EBSCO

2.2.14. CORSEI Andreea, *Mandatul european de arestare – analiză generală*, Revista Universul Juridic Revistă lunară de doctrină și

Detalii – Revista este indexată în bazele de date internaționale: HeinOnline, EBSCO

2.2.15. CORSEI Andreea, *Implants and technological augmentations: new challenges for fundamental human rights*, articol publicat în Public Administration & Regional Studies, Vol. 18, No.1/2025, pp. 142-152.

<https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/pars/article/view/8694/7868> Detalii – Revista este indexată în Bazele de date internaționale: CEEOL, EBSCO și RePEc.

2.2.16. CORSEI Andreea, *Evaziunea fiscală frauduloasă*, Revista Universul Juridic, Revistă lunară de doctrină și jurisprudență | ISSN 2393-3445, aprilie 2025. <https://revista.universuljuridic.ro/evaziunea-fiscala-frauduloasa/>

Detalii – Revista este indexată în bazele de date internaționale: HeinOnline, EBSCO

2.2.17. CORSEI Andreea, *Cauzele care determină apariția și proliferarea traficului de ființe umane*, articol publicat în Culegerea de lucrări a Conferinței științifice Internaționale Promovarea valorilor social-economice în contextul integrării europene, Ediția a 7-a, organizată de Universitatea de Studii Europene din Moldova, 6-7 decembrie 2024, Chișinău, Republica Moldova, ISBN ISBN 978-9975-3611-4-9 (PDF), 2025, pp. 251-

265. https://conferinte.stiu.md/sites/default/files/evenimente/Culegere_de_lucrari_a_conferintei_6-7_decembrie_2024_USEM.pdf Detalii – Revista este indexată în bazele de date internaționale [CEEOL](#), ROAD, Crossref, e-Library.ru

2.2.18. Ștefănoaia, Mariana-Alina, CORSEI Andreea - European Monetary Policy – articol publicat în Anuarul Universității "Petre Andrei" din Iași - Fascicula: Drept, Științe Economice, Științe Politice, Vol. 32 (2024), pp. 190-195,

Link - <https://anuarupa.ro/index.php/upa-sw/article/view/19/19>

Detalii anuar - Covered in EconPapers, RePEc, CEEOL, INDEX COPERNICUS, CrossRef, CrossCheck, Google Scholar, WorldCat, KVK, SOCIONET, EBSCO, Issue 32/2024, publicat la data de 11.05.2025, pages: 190-195 | doi: <https://doi.org/10.63331/upalaw/32/16>

2.2.19 .CORSEI, Andreea, ȘTEFĂNOAIA, Mariana-Alina, *Respectarea dreptului la un proces echitabil în lumina jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene*, articol publicat în Anuarul Universității

„Petre Andrei” din Iași Fascicula: Drept, Științe Economice, Științe Politice, vol. 30/24.05.2023, ISSN: 2248-1079| ISSN-L: 2601-7008

<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/upa-sw/article/view/6242>

Detalii Anuar - Covered in EconPapers, RePEc, CEEOL, ErihPlus, INDEX COPERNICUS, CrossRef, CrossCheck, Google Scholar, WorldCat, KVK, SOCIONET 2022, Issue 30, pages: 97-106 | doi: <https://doi.org/10.18662/upalaw/92>

2.2.20. CORSEI, Andreea, ȘTEFĂNOAIA MARIANA-ALINA - *Profesia de consilier juridic - consiliere și orientare în carieră* - articol publicat în volumul *Simpozionului Național cu Participare Internațională Kreatikon: Creativitate-Formare-Performanță „Creativitate Și Inovare - premise ale excelenței în educație”*, Ediția a XVIII-a, 30 martie - 1 aprilie 2023, Iași, pp. 138-148, ISSN 2068 - 1372

<http://www.upa.ro/wp-content/uploads/2023/08/Volum-lucrari-in-extenso-Kreatikon-31.03.-1.04.2023-2.pdf>

2.2.21. CORSEI Andreea, *Criminological Analysis of Terrorism*, articol publicat în *Journal of Research in Law and Public Affairs* Volume 1, Issue 2, 2025, pp. 1-13.

Link - <https://epejournals.com/index.php/jrlpa/article/view/39/34>

25. CORSEI Andreea, Legal Aspects Of Assisted Euthanasia, articol publicat în *The Annals of „Dunarea de Jos” University of Galati*, vol. 8, no. 1, pp. 423-429.

<https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/als/article/view/9007/7932>

Detalii revistă - este indexată în bazele de date internaționale (BDI), precum: CEEOL, EBSCO & HeinOnline

2.2.22. CORSEI Andreea, *Interdependence Between Law, Morals and Sociology*, articol publicat în *Journal of Research in Law and Public Affairs* Volume 1, Issue 2, 2025, pp. 14-23.

Link - <https://epejournals.com/index.php/jrlpa/article/view/40/35>

2.2.23. CORSEI Andreea, *Extradition - one of the oldest forms of international cooperation*, articol publicat în *Journal LEGAL AND ADMINISTRATIVE STUDIES* Year XXIII, No. 2 (31) – 2024 e-ISSN: 2344-6900 ISSN-L: 1583-0772, pp. 204-238

https://www.upit.ro/document/307058/jlas_2_2024_final.pdf Detalii - Currently the proceeding is electronically published by C.H.Beck Publishing House Bucharest and indexed in SSRN, CEEOL și WORLDCAT.

2.2.24. CORSEI Andreea, *The Implementation of European Directives in Criminal Procedure: Legal Framework, Challenges and Perspectives*, articol publicat în volumul *International Conference on European Integration - Realities and Perspectives*, ediția 20, 2025, pp. 35-40, ISSN: 2067 –9211 <https://dp.univ-danubius.ro/index.php/EIRP/article/view/692/433>

EIRP Proceedings este indexat în bazele de date internaționale (BDI), precum: EBSCO Publishing; Doaj Directory of Open Access Journals; Vlex; Genamica; CEEOL: Biblioteca online din Europa Centrală și de Est;

2.2.25. CORSEI Andreea, *The impact of the echr jurisprudence on the romanian criminal process*, articol publicat în Journal LEGAL AND ADMINISTRATIVE STUDIES, Supplement 2025, e-ISSN: 2344-6900 ISSN-L: 1583-0772pp. 628-639.

Link - https://upit.ro/document/309934/ilas_supplement_2025.pdf

Detalii - Currently the proceeding is electronically published by C.H.Beck Publishing House Bucharest and indexed in SSRN, CEEOL și WORLDCAT.

2.2.26. CORSEI Andreea, *The Principle of Legality in Criminal Proceedings*, articol publicat în Revista Juridica Acta Universitatis Danubius, vol. 21, No. 1/2025, pp. 21-26, ISSN: 1844-8062 Link - <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDJ/article/view/3242/3027>

Detalii revistă - este indexată în bazele de date internaționale (BDI), precum: **DOAJ, ProQuest, EBSCO.**

2.2.27. CORSEI Andreea, *Artificial Intelligence and the Right to a Fair Trial in the Context of Evidence Administration*, articol publicat în Anuarul Universității “Petre Andrei” din Iași, Fascicula: Drept, Științe Economice, Științe Politice, ISSN: 2248-1079| e-ISSN: 2601-7008, Issue 34, 2025, pp. 88-97 Link - <https://anuarupa.ro/index.php/upa-sw/article/view/52/58> Detalii anuar - Covered in EconPapers, RePEc, CEEOL, INDEX COPERNICUS, CrossRef, CrossCheck, Google Scholar, WorldCat, KVK, SOCIONET, EBSCO

2.2.28. CORSEI Andreea, *Legal Education – A Need of Young People in Contemporary Society*, articol publicat în Revista Românească pentru Educație Multidimensională ISSN: 2066-7329 | e-ISSN: 2067-9270, Abstracting & Indexing | Clarivate Analytics - Web of Science (WoS); EBSCO; Google Scholar; ICI Journals Master List - Index Copernicus; Ideas RePeC; Econpapers; Socionet; CEEOL; Philpapers; KVK; WorldCat; CrossRef; J-GATE 2025, Volume 17, Issue 2, pages: 874-889| <https://doi.org/10.18662/rrem/17.2/1009> Submitted: May 15, 2025| Accepted for publication: May 26, 2025.

<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/7390/5215>

2.2.28. CORSEI Andreea, *The importance of educational values in today's society*, Jurnal for Freedom of Conscience – ISSN 2495-1757 (Print) ISSN 2966-7011, DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17692605> , <https://jurnal.constiintasilibertate.ro/index.php?journal=freedom>

2.3. În reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cu indicarea categoriei)

2.3.1. CORSEI, Andreea. BĂLOI, Florentina-Cristina. *Analiza practicii naționale și a CEDO pe cauzele privind violența în familie și măsuri, strategii naționale și internaționale de prevenire a victimizării minorilor.* In: Vector European. 2022, nr. 1, pp. 11-18. ISSN 2345-1106. 10.52507/2345-1106 2022-1.02;

3. Articole în lucrările conferințelor și altor manifestări științifice

3.1. În lucrările manifestărilor științifice incluse în alte baze de date acceptate de către ANACEC

3.1.1. CORSEI, Andreea. „*International Judicial Cooperation in Criminal Matters — General Aspects*”- International Conference European Integration Realities and Perspectives, 18 th edition, 19-20 may 2023, Galați, pp. 32-38. ISSN 2069-9344;

3.1.2. CORSEI, Andreea. *Colaborarea făptuitorului cu organele de urmărire penală în descoperirea întregii rețele criminale în Republica Moldova.* In volumul Conferinței internaționale a doctoranzilor în drept, Ediția a 13- a. TIMOȘOARA, 2021. Dreptul crizei. Crizele dreptului/the law of crisis Crises in law, Editura: UNIVERSUL JURIDIC, ISSN:2066-6403,

3.1.3. AIRAPETEAN, Artur, CORSEI, Andreea, *The methodology of the investigation and the particularities of the criminal investigation actions regarding the investigation of the trafficking of human beings.* Literary discourse today. dialogue and multiculturalism Section: Social Sciences, : "Arhipelag XXI" Press, Tîrgu Mureș, 2022,; „DIMITRIE CANTEMIR” University : 10-11 December 2022, Tîrgu Mureș, pag. 90-99. ISBN: 978-606-8624-02-0.

3.2. În lucrările manifestărilor științifice incluse în Registrul materialelor publicate în baza manifestărilor științifice organizate din Republica Moldova

3.2.1. CORSEI, Andreea. BULANCEA, Vădim. *Măsurile de profilaxie și de prevenție a delincvenței juvenile la nivel național.* In: Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration 4th International Conference. Vol.2, 3-4 decembrie 2021, Chișinău. Republica Moldova: 2021, pp. 82-88 ISBN 978-9975-3527-2-7;

3.2.2. CORSEI, Andreea. *Particularitățile audierii martorilor privind cercetarea traficului de ființe umane.* "Economic and legal aspects of digitalization in the context of globalization", international scientific

symposium the 2nd edition, March 4-5, 2022, Chisinau. Vol. 1.-2022, pag. 186-192. ISBN 978-9975-3527-4-1.

6. ADNOTARE

CORSEI Andreea „*Traficul de ființe umane – transpunerea și implementarea standardelor internaționale și europene în normativul penal național*”. Teză de doctor în drept. Școala doctorală Științe Juridice și Relații Internaționale, Universitatea de Studii Europene din Moldova. Chișinău, 2026.

Structura tezei: introducere, analiza materialelor științifice referitoare la traficul de ființe umane, 4 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia compusă din 234 titluri, 168 pagini text de bază, 7 anexe. Rezultatele obținute sunt publicate în 85 de lucrări științifice și o carte de specialitate.

Cuvinte-cheie: traficul de ființe umane, fenomenul migrației ilegale, instituții regionale internaționale, tratate internaționale, legislație europeană.

Specialitatea științifică: 554.01 - Drept penal și execuțional penal.

Scopul tezei constă în evaluarea bazei juridice penale în materia traficului de ființe umane, crearea fundamentului științific, corespunzător exigențelor actuale ale normelor ce stabilesc răspunderea pentru infracțiunea de trafic de ființe umane, precum și spre eficientizarea practicii de aplicare a dreptului penal în sfera de combatere a traficului de ființe umane. Pe tot parcursul lucrării se urmărește modul în care standardele universale și cele regionale în materia combaterii traficului de ființe umane sunt transpuse și realizate în ordinea juridică a Republicii Moldova.

Obiectivele lucrării: examinarea stadiului actual de conceptualizare a infracțiunii traficului a ființelor umane prin analiza situației de cunoaștere în domeniul de referință în Republica Moldova și în România; analiza comparativă și evolutivă a incriminării traficului de ființe umane; analiza juridico-penală a traficului de ființe umane și evaluarea compatibilității prin elucidarea elementelor și subelementelor constitutive ale infracțiunii traficului ființelor umane; delimitarea componenței infracțiunii de trafic de ființe umane de componențele de infracțiuni adiacente/conexe; evaluarea compatibilității cadrului normativ intern în materia incriminării și combaterii traficului de ființe umane cu standardele universale și regionale în domeniu; determinarea și soluționarea teoretică a problemelor ce vizează combaterea traficului de ființe umane prin mijloacele dreptului penal, ținând cont de specificul perioadei actuale și de situația criminogenă din Republica Moldova; elaborarea, în baza rezultatelor științifice, a recomandărilor privind armonizarea reglementărilor ce țin de calificarea traficului de ființe umane cu standardele Uniunii Europene.

Noutatea și originalitatea științifică a tezei de doctor rezidă în modul de abordare a instituției juridice analizate. Lucrarea conține o cercetare multidimensională a traficului de ființe umane, noutatea științifică a căreia constă în fundamentarea unor rezultate științifice destinate armonizării și reliefarea soluțiilor în vederea asigurării compatibilității legislației penale a Republicii Moldova cu standardele internaționale universale și regionale, în special cele ale Uniunii Europene în domeniul prevenirii penale a traficului de ființe umane.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării. Teza întruchipează o nouă abordare teoretică a traficului de ființe umane, bazată pe opinii și teze argumentate științific de către autor, care împreună cu alte lucrări științifice sunt susceptibile de a consolida doctrina penală națională existentă în materie. Relevanța teoretică mai rezidă în elaborarea unor soluții teoretico-practice ce pot fi aplicate în procesul prevenirii și combaterii infracțiunilor de trafic de ființe umane. Lucrarea conține soluții teoretico-practice de calificare juridică a infracțiunii de trafic de ființe umane. Totodată, teza scoate în evidență unele probleme curente și de perspectivă care pot apărea în practica de aplicare a legii penale, dar și a căilor de soluționare adecvate ale acestora.

Valoarea aplicativă. Concluziile și recomandările prezentate și sintetizate în lucrare ar putea constitui, sub unele aspecte, temeiuri de inițiere a revizuirii a legislației penale în domeniu în lumina angajamentelor asumate prin ratificarea tratatelor internaționale în domeniul combaterii traficului de ființe umane. Tot astfel, se consideră că studiul sau rezultatele investigației științifice ar putea fi utile și pentru modernizarea curriculumului la disciplina dreptului penal, în elaborarea cursurilor, manualelor universitare sau ale altor studii, articole științifice sau monografii la subiectul traficului de ființe umane.

ANNOTATION

CORSEI Andreea "*Human Trafficking – Transposition and Implementation of International and European Standards in the National Criminal Law Framework*". PhD thesis in Law. Doctoral School of Legal Sciences and International Relations, European Studies University of Moldova. Chişinău, 2026.

The structure of the thesis: introduction, analysis of scientific materials related to human trafficking, 4 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography comprising 234 titles, 168 pages of main text, 7 annexes. The results obtained are published in 85 scientific papers and a specialized book.

Keywords: human trafficking, illegal migration phenomenon, international regional institutions, international treaties, European legislation.

Scientific specialty: 554.01 - Criminal Law and Penal Execution.

The purpose of the thesis is to evaluate the criminal legal basis regarding human trafficking, to create a scientific foundation that meets current requirements of norms establishing liability for the crime of human trafficking, and to enhance the practice of applying criminal law in the field of combating human trafficking. Throughout the work, the focus is on how universal and regional standards in the field of combating human trafficking are transposed and implemented in the legal order of the Republic of Moldova.

Objectives of the thesis: examination of the current stage of conceptualization of the crime of human trafficking by analysing the state of knowledge in the field both in the Republic of Moldova, in Romania; comparative and evolutionary analysis of the criminalization of human trafficking; legal-criminal analysis of human trafficking and evaluation of compatibility by elucidating the constituent elements and sub-elements of the crime of human trafficking; delimitation of the offense of human trafficking from adjacent/related offenses; evaluation of the compatibility of the internal normative framework regarding the criminalization and combating of human trafficking with universal and regional standards in the field; determination and theoretical resolution of issues related to combating human trafficking through criminal law, considering the specificities of the current period and the criminogenic situation in the Republic of Moldova; development, based on scientific results, of recommendations regarding the harmonization of regulations concerning the qualification of human trafficking with European Union standards.

The novelty and scientific originality of the doctoral thesis lie in the approach to the analyzed legal institution. The work contains a multidimensional research of human trafficking, whose scientific novelty consists in substantiating scientific results aimed at harmonizing and highlighting solutions to ensure the compatibility of the criminal legislation of the Republic of Moldova with universal and regional international standards, particularly those of the European Union in the field of criminal prevention of human trafficking.

The theoretical significance and practical value of the work: The thesis embodies a new theoretical approach to human trafficking, based on scientifically argued opinions and theses by the author, which, together with other scientific works, are likely to consolidate the existing national criminal doctrine in the field. The theoretical relevance also lies in the development of theoretical-practical solutions that can be applied in the process of preventing and combating human trafficking crimes. The work contains theoretical-practical solutions for the legal qualification of the crime of human trafficking. At the same time, the thesis highlights current and future problems that may arise in the practice of applying criminal law, as well as appropriate solutions to these problems.

The practical value: The conclusions and recommendations presented and synthesized in the work could, in some respects, form the basis for initiating the revision of criminal legislation in the field in light of the commitments made by ratifying international treaties in the field of combating human trafficking. Likewise, it is considered that the study or the results of the scientific investigation could be useful for modernizing the curriculum in criminal law, in the development of courses, university textbooks, or other studies, scientific articles, or monographs on the subject of human trafficking.

АННОТАЦИЯ

Корсей Андрея "Торговля людьми – транспозиция и имплементация международных и европейских стандартов в национальной уголовно-правовой нормативной базе". Диссертация на соискание ученой степени доктора права. Докторальная школа Юридических Наук и Международных Отношений, Европейский Университет Молдовы. Кишинёв, 2026.

Структура диссертации: введение, анализ научных материалов, связанных с торговлей людьми, 4 главы, общие выводы и рекомендации, библиография, включающая 234 наименований, 168 страниц основного текста, 7 приложений. Полученные результаты опубликованы в 85 научных статьях и одной книге.

Ключевые слова: торговля людьми, феномен нелегальной миграции, международные региональные институты, международные договоры, европейское законодательство.

Научная специальность: 554.01 - Уголовное право и уголовно-исполнительное право.

Цель диссертации заключается в оценке уголовно-правовой базы в области торговли людьми, создании научного фундамента, соответствующего современным требованиям норм, устанавливающих ответственность за преступление торговли людьми, а также в повышении эффективности применения уголовного права в сфере борьбы с торговлей людьми. В работе акцентируется внимание на том, как универсальные и региональные стандарты в области борьбы с торговлей людьми транспонируются и реализуются в правовом порядке Республики Молдова.

Задачи работы: изучение текущего состояния концептуализации преступления торговли людьми путем анализа состояния знаний в данной области как в Республике Молдова, в Румынии; сравнительный и эволюционный анализ криминализации торговли людьми; юридико-уголовный анализ торговли людьми и оценка совместимости путем разъяснения составных элементов преступления торговли людьми; разграничение состава преступления торговли людьми от смежных преступлений; оценка совместимости внутренней нормативной базы по криминализации и борьбе с торговлей людьми с универсальными и региональными стандартами в этой области; определение и теоретическое решение проблем, касающихся борьбы с торговлей людьми средствами уголовного права, с учетом специфики текущего периода и криминогенной ситуации в Республике Молдова; разработка, на основе научных результатов, рекомендаций по гармонизации регулирования квалификации торговли людьми с стандартами Европейского Союза.

Новизна и научная оригинальность докторской диссертации заключаются в подходе к анализируемой правовой институции. Работа содержит многомерное исследование торговли людьми, научная новизна которого состоит в обосновании научных результатов, направленных на гармонизацию и выделение решений для обеспечения совместимости уголовного законодательства Республики Молдова с универсальными и региональными международными стандартами, в частности стандартами Европейского Союза в области уголовной профилактики торговли людьми.

Теоретическое значение: Диссертация воплощает новый теоретический подход к торговле людьми, основанный на научно аргументированных мнениях и тезисах автора, которые, вместе с другими научными работами, способны укрепить существующую национальную уголовную доктрину в данной области. Теоретическая значимость также заключается в разработке теоретико-практических решений, которые могут быть применены в процессе предупреждения и борьбы с преступлениями торговли людьми. Работа содержит теоретико-практические решения для юридической квалификации преступления торговли людьми. В то же время, диссертация подчеркивает текущие и перспективные проблемы, которые могут возникнуть на практике применения уголовного права, а также адекватные пути их решения.

Практическая ценность: Выводы и рекомендации, представленные и обобщенные в работе, могут, в некоторых аспектах, послужить основой для инициирования пересмотра уголовного законодательства в данной области в свете обязательств, принятых путем ратификации международных договоров в области борьбы с торговлей людьми. Также считается, что исследование или результаты научного исследования могут быть полезны для модернизации учебных программ по уголовному праву, при разработке курсов, университетских учебников или других исследований, научных статей или монографий по теме торговли людьми.

CORSEI Andreea

**TRAFICUL DE FIINȚE UMANE -
TRANSPUNEREA ȘI IMPLEMENTAREA
STANDARDELOR INTERNAȚIONALE ȘI EUROPENE
ÎN NORMATIVUL PENAL NAȚIONAL**

554.01. DREPT PENAL ȘI EXECUȚIONAL PENAL

Rezumatul tezei de doctorat în drept

Aprobat spre tipar: .	Formatul hârtiei 60x84 1/16
Hârtie ofset. Tipar ofset.	Tiraj 30 ex.
Coli de tipar: 1.8	Comanda nr. 7/24

Editura
Tipografia „Pulsul Pieței”
Chișinău, str. Gh. Iablocikin, 5